

Modern Yaşam Tarzında Sekülerleşme Paradoksu ve Anlam Arayışı: Bireysel Dindarlaşma Üzerine Nitel Bir Araştırma

Zeynep Beyaz | 0009-0004-7126-2427 | zeynepmahitapoglu@gmail.com

Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Sosyolojisi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

 <https://ror.org/01wntqw50>

İhsan Toker | 0000-0001-9033-9910 | itoker@ankara.edu.tr

Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Ankara, Türkiye

 <https://ror.org/01wntqw50>

Öz

Bu çalışma, seküler veya geleneksel gibi farklı biçimlerde olmakla birlikte dini bilgi ve pratiklerin farklı seviyelerde olduğu ailelerde yetişen bireylerin, yetişkinlik dönemlerinde bilinçli bir tercih ile dindarlaşma süreçlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 8'i erkek, 18'si kadın olmak üzere 26 katılımcı ile nitel yöntem çerçevesinde gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler ışığında, bireyleri dine yöneltten krizleri (ölüm, boşluk hissi), entelektüel arayışları ve sosyal çevre ile yaşanan çatışmaları ele almaktadır. Modernleşme toplumun geleneksel yapısından daha farklı, kültürel, iktisadi ve bilimsel olarak değişimin ve gelişimin hızlı olduğu toplumsal bir süreci ifade etmektedir. Sekülerleşme zamanla toplumun dini yapısından uzaklaşmasını, dini pratiklerin ve dinin gündelik hayattaki görünürlüğünün ve etkisinin azalmasını ifade etmektedir. Modernleşme beraberinde gelen yeni hayat tarzı ile hayatları değişen veya bu hayat tarzı içinde yetişen ya da uyum sağlamaya çalışan bireylerin, bu süreç boyunca, modernleşmenin bir sonucu olarak görülen sekülerleşme eğiliminin aksine dindarlaşma eğilimi de gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Bulgular, katılımcıların dindarlaşma sürecini bir “tamamlanma” ve “anlam arayışı” olarak deneyimlediklerini, ancak bu süreçte ailevi ve sosyal baskılarla mücadele ettiklerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Modernite, Gelenek, Sekülerleşme, Anlam Arayışı, Dindarlaşma

Atıf Bilgisi

Beyaz, Zeynep – Toker, İhsan. “Modern Yaşam Tarzında Sekülerleşme Paradoksu ve Anlam Arayışı: Bireysel Dindarlaşma Üzerine Nitel Bir Araştırma”. *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 7/2 (Ağustos 2026), 249-270.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.7.2.2>

Geliş Tarihi	04.06.2026	
Kabul Tarihi	24.07.2026	
Yayın Tarihi	15.08.2026	
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme	
Etik Beyan	Bu makale Prof. Dr. İhsan Toker danışmanlığında devam eden “Dindarlaşan Bireylerin Tecrübeleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma” başlıklı doktora tezi esas alınarak hazırlanmıştır. Çalışma için Ankara Üniversitesi Etik Komisyonu’nun 13.03.2023 tarih ve 07/82 toplantı ve kararıyla etik kurul onayı alınmıştır. Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.	
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin	
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org	
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.	
Yapay Zekâ Kullanımı	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde yapay zekâ tabanlı herhangi bir araç veya uygulama kullanılmamıştır. Çalışmanın tüm içeriği, yazar(lar) tarafından bilimsel araştırma yöntemleri ve akademik etik ilkelere uygun şekilde üretilmiştir.	
Yazar Katkıları	Araştırmının Tasarımı	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)
	Veri Toplanması	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)
	Araştırma - Veri Analizi – Doğrulama	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)
	Makalenin Yazımı	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)
	Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi	Yazar-1 (%60) - Yazar-2 (%40)
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.	